PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY
„BEZPIECZNA SZKOŁA”

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 5
IM. MAJORA HENRYKA SUCHARSKIEGO
W BYTOWIE

ROK SZKOLNY 2026/2027

PRZYJĘTO DO REALIZACJI NA PODSTAWIE POROZUMIENIA
RADY PEDAGOGICZNEJ
Z RADĄ RODZICÓW SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 5 W BYTOWIE

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78 poz. 483 ze zm.) - art. 48 ust. 1.
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2025 r. poz. 1043) – art. 1, art. 26, art. 84.
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2024 r. poz. 986 ze zm.).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2025 r. poz. 881 ze zm.).
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151).
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939).
- Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1162 ze zm.).
- Ustawa z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 978 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1604 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- **Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2026/2027**

  1) Wspieranie przedszkoli i szkół we wdrażaniu zmian wynikających z Reformy26. Kompas Jutra, ukierunkowanych na tworzenie szkoły wymagającej, wspierającej i przyjaznej rozwojowi ucznia.

2) Szkoła miejscem budowania odporności społecznej – kształtowanie postaw patriotycznych, obywatelskich i prospołecznych oraz odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych.

3) Edukacja zdrowotna w szkole – promowanie zdrowego stylu życia, aktywności ruchowej oraz przygotowanie uczniów do odpowiedzialnych zachowań prozdrowotnych i udzielania pierwszej pomocy.

4) Promowanie higieny cyfrowej i aktywności off-line. Rozwijanie umiejętności bezpiecznego poruszania się w sieci i krytycznego myślenia, w tym odpowiedzialnego korzystania ze sztucznej inteligencji, a także korzystania z funkcjonalności i zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.

5) Rozpoznawanie potrzeb dzieci i młodzieży z wykorzystaniem oceny funkcjonowania w środowisku przedszkolnym i szkolnym. Wspieranie przedszkoli i szkół w zakresie współpracy z rodzicami w procesie edukacji, pomocy psychologiczno - pedagogicznej i wychowania w celu zapewnienia spójności i skuteczności wsparcia udzielanego każdemu dziecku.

6) Profilaktyka uzależnień behawioralnych i przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej. Wspieranie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży oraz udzielanie pomocy w kryzysach psychicznych.

7) Wspieranie podejmowania świadomych decyzji edukacyjno-zawodowych, ze szczególnym uwzględnieniem doradztwa zawodowego i promocji kształcenia zawodowego.

8) Wspieranie ciekawości i aktywności poznawczej uczniów poprzez promowanie kształcenia interdyscyplinarnego i pracy projektowej oraz wykorzystywanie oceniania kształtującego i informacji zwrotnej w pracy z uczniem.

- Statut Szkoły Podstawowej nr 5 w Bytowie.
- Standardy Ochrony Małoletnich
- Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 8 lipca 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym.
- Rozporządzenie MEN z dnia 11 marca 2026 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej.

- Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 17 lipca 2026 r. w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego.
- Rozporządzenie z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
- Rozporządzenie MENiS z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.

I. Wprowadzenie do programu.

Szkoła jako środowisko wychowawcze ma za zadanie wspomagać uczniów w osiąganiu wszechstronnego rozwoju. Kształtować postawy, umożliwić korygowanie deficytów aby zoptymalizować osiągnięcia edukacyjne, oraz przeciwdziałać istniejącym zagrożeniom i wspierać uczniów w sytuacjach trudnych poprzez profilaktykę.
Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej

Działania wychowawcze i profilaktyczne szkoły opierają się na współpracy całej społeczności szkolnej. Ważną rolą szkoły jest wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny.

II. Misja i wizja szkoły.

Misja szkoły

Misją naszą jest stworzenie bezpiecznej, otwartej, przyjaznej i tolerancyjnej placówki oświatowej. Naszym podstawowym celem jest nauczyć prawidłowego uczenia się i przygotować do dalszej nauki. Będziemy rozbudzać w uczniach ciekawość świata i odkrywać inne pasje. Chcemy zapewnić im wszechstronny rozwój w atmosferze wyrozumiałości, życzliwości w ścisłej współpracy z rodzicami.

Wizja szkoły

Wizją szkoły jest wychowanie człowieka kulturalnego, odpowiedzialnego, aktywnego, twórczego, wrażliwego na potrzeby drugiego człowieka, mającego poczucie więzi ze swoim miastem, regionem, ze swoją Ojczyzną, człowieka prawego i tolerancyjnego.

Dążeniem szkoły jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

Model absolwenta szkoły:

1. Odróżnia dobro od zła.
2. Kulturalnie zachowuje się w domu, szkole, na ulicy.
3. Umie organizować pracę własną, jest twórczy.
4. Potrafi współpracować w grupie, jest tolerancyjny i odpowiedzialny.
5. Ma poczucie przynależności grupowej, regionalnej i narodowej.
6. Identyfikuje się z kulturą polską i europejską.
7. Poświęca swój czas na pracę dla innych.
8. Szanuje siebie i innych, jest asertywny.
9. Troszczy się o zdrowie, przestrzega zasad higieny.
10. Zna podstawy języka obcego i dba o kulturę języka ojczystego.

III. Cele ogólne:

Podstawowym celem szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym i ryzykownym. Prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

1) **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
2) **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,
3) **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,

4) **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Ważnym elementem realizacji programu wychowawczo – profilaktycznego jest również kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

IV. Zadania Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego.

Najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- kształtowanie postawy patriotycznej oraz pielęgnowanie i kultywowanie tradycji narodowych i regionalnych,
- przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej (szkole, klasie),
- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- wspieranie uczniów w rozwijaniu zainteresowań i samodzielnym zdobywaniu wiedzy i umiejętności,
- rozbudzanie aspiracji życiowych,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- przygotowanie do wyboru przyszłego zawodu,
- troska o bezpieczeństwo uczniów,
- budowanie postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- rozwijanie umiejętności społecznych.

Zadania profilaktyczne programu to:

- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- przeciwdziałanie niebezpieczeństwom związanym z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do i ze szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia i aktywnych form wypoczynku,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,

- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji, radzenia sobie ze stresem,
- nauka konstruktywnego rozwiązywania konfliktów.

V. Diagnoza sytuacji wychowawczej.

Program Wychowawczo – Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym: obserwacji zachowań uczniów prowadzonych przez nauczycieli, pedagogów i psychologa, oraz analizy ankiet przeprowadzonych wśród pracowników pedagogicznych szkoły, rodziców i uczniów klas III – VIII:

- „Co mnie stresuje?" (zdiagnozowano 314 uczniów klas IV – VIII)
- „Postawy uczniów wobec alkoholu i innych środków uzależniających." (zdiagnozowano 208 uczniów klas VII – VIII).
- „Ankieta diagnozująca poczucie bezpieczeństwa w sieci" klas III – VIII (zdiagnozowano 324 uczniów; **274 uczniów klas IV-VIII, 50** uczniów klas III
- „Ankieta diagnozująca poczucie bezpieczeństwa wśród uczniów" klas III – VIII (zdiagnozowano 299 uczniów; **275 uczniów klas IV-VIII, 24** uczniów klas III
- „Ankieta do rodziców klas I – VIII dotycząca poczucia bezpieczeństwa dziecka i dostrzeganych zagrożeń w szkole", na którą odpowiedziało w formie elektronicznej - 133 rodziców.
- „Ankieta dla pracowników pedagogicznych szkoły", na którą odpowiedziało w formie elektronicznej – 36 nauczycieli.

Wykorzystano również informacje od wychowawców o realizacji działań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo – Profilaktycznym na rok szkolny 2024/2025, i Samorządu Szkolnego.

WNIOSKI:

<u>Diagnoza poczucia bezpieczeństwa uczniów w szkole, relacji rówieśniczych i umiejętności społecznych.</u>

- 58% uczniów klas III i 59% klas IV – VIII zawsze czuje się w naszej szkole zawsze lub często bezpiecznie, co można uznać, że w ocenie dzieci w placówce nie ma większych zagrożeń których mogliby się obawiać.

13% diagnozowanych uczniów klas IV-VIII i 8% las III sygnalizuje, że są sytuacje kiedy miewają obawy co do swojego bezpieczeństwa – wzrost o 6% w stosunku do diagnozy z roku 2025/2026

- Blisko 77% badanych uczniów klas IV – VIII deklaruje, że ma bardzo dobre i dobre relacje ze swoimi kolegami/koleżankami z klasy, 6 % z nich ocenia je jako złe, a 2,5 % bardzo złe. Aż 92 % uczniów klas trzecich jest zadowolonych z relacji z rówieśnikami i ocenia je jako bardzo dobre i dobre. Tylko dwoje z diagnozowanych dzieci postrzega je jako złe.
- 75 % ogółu uczniów zgłasza, że może liczyć na pomoc i wsparcie swoich kolegów z klasy. Spotykają się wzajemnie poza szkołą, zapraszają się na urodziny, czują wsparcie kiedy mają problemy. 68% uczniów ocenia, że jest docenianych przez swoich rówieśników kiedy odnosi sukcesy.

  Około 25% – 31% uczniów klas IV – VIII i 22 % klas III nie spędza z rówieśnikami czasu w i po szkole, nie otrzymuje też od nich oczekiwanego wsparcia emocjonalnego kiedy doświadcza problemów. Blisko 90% uczniów informuje, że w szkole może liczyć na kolegów jeśli potrzebują pożyczyć przybory szkolne.
- 75% uczniów klas IV – VIII deklaruje, że lubi swoją klasę, a 53 % lubi większość nauczycieli. Ale tylko 36% naszych uczniów lubi swoją szkołę. W poprzednich badaniach było -53%. *Trudno ocenić czy jest to ogólny trend wśród nastolatków, czy zmieniło się postrzeganie tylko naszej placówki.*

  96% uczniów klas III deklaruje, że lubi swoją klasę, 71% - szkołę, a 88% nauczycieli.
- 32% uczniów klas IV – VIII ocenia, że w ciągu ostatniego roku szkolnego spotkało się z przemocą fizyczną w szkole– w ubiegłym roku szkolnym było to 36%. Około 14% podaje, że publikowano ich zdęcia, a 10% że komentowano ich wypowiedzi w celu ośmieszenia. 16 % było wykluczanych z grona znajomych w Internecie.

  Około 46 % uczniów klas III informuje, że spotkało się z agresją fizyczną rówieśników, a 75% uczniów klas zadeklarowało, iż byli obrażani oraz wyzywani, 42% było namawianych do złych zachowań.

  Należy więc uznać, że w tym obszarze powinny być wzmocnione oddziaływania wychowawcze szkoły, a w sposób szczególny wśród uczniów najmłodszych klas.

  Poza szkołą z aktami przemocy spotkało się około 33 uczniów. Najczęściej byli to koledzy i rodzeństwo.
- Sprawdzając umiejętności asertywne uczniów, okazało się, że ponad 41% uczniów klas IV – VIII i 37% klas III odmawia i ma własne zdanie w obliczu presji kolegów/koleżanek. Około 14% uczniów klas starszych unika osób, które namawiają do zrobienia czegoś niewłaściwego. Około 24% uczniów decyduje się na własny wybór, a tylko 5 %

z diagnozowanych ulega presji i namowom rówieśników. W sytuacjach trudnych radzą się rodziców, rówieśników i tylko czasem nauczycieli. 14% unika osób które namawiają do niewłaściwych zachowań.

Wśród uczniów klas III 37% odmawia, 7% unika osób, które namawiają do niewłaściwych zachowań. Około 32% uczniów decyduje się na własny wybór, a tylko 2% z diagnozowanych ulega presji i namowom rówieśników.

- Większość uczniów klas IV – VIII, bo aż 83% spędza czas wspólnie z rodzicami w domu bądź podczas aktywności fizycznych. 88% rozmawia z rodzicami o szkole i ocenach, a 75% o innych ważnych sprawach. Prawie wszyscy uczniowie – 94% pomaga w obowiązkach domowych.

  Wśród uczniów klas III 83% rozmawia z rodzicami o szkole i ocenach, 75% wspólnie bawi się, uprawia sport i ogląda telewizję, a aż 96% deklaruje, że pomaga rodzicom w obowiązkach domowych.

  Można zatem uznać, iż większość naszych uczniów spędza czas ze swoimi rodzicami. Jednakże około 20% badanych wskazało w diagnozie, iż nie spędza czasu ze swoimi rodzicami.
- Większość rodziców uczniów klas IV – VIII (ok. 91%) chce wiedzieć dokąd i z kim wychodzi ich dziecko oraz co robi. 63% rodziców kontroluje na co ich dziecko wydaje pieniądze.
- 67% z rozpytanych uczniów klas IV-VIII ocenia swoje relacje z rodzicami/opiekunami jako bardzo dobre, a 22% jako dobre - w sumie u 89%.

  8 uczniów ocenia swoje relacje z rodzicami jako bardzo złe lub złe, a 21 jako umiarkowanie dobre.
- Uczniowie klas IV – VIII rozpytani o to, jak radzą sobie w trudnych chwilach wykazali, że najczęściej zajmują się komputerem bądź przeszukują Internet – 36% poszukują samotności – 26% uczniów, rozmawiają o tym z kolegami/koleżankami (33%) i z rodzicami (35%).

  29% ankietowanych uczniów w takich sytuacjach słucha muzyki, ogląda TV, czyta książki i podejmuje wysiłek fizyczny.

  W trudnych sytuacjach – 28% diagnozowanych dzieci płacze, 11% złości się i kłóci, a 8% daje upust emocjom w destruktywny sposób niszcząc jakieś rzeczy i sprzęty.

  Po wsparcie do nauczyciela, wychowawcy, pedagoga czy psychologa szkolnego zgłasza się około 3% uczniów. (CZYNNIK RYZYKA)

  79% dzieci z klas III wskazało, że w sytuacjach trudnych rozmawia z rodzicami oraz 41% z kolegami i koleżankami. Około 40% rysuje, maluje, ogląda. Aż 23% dzieci odreagowuje

stres rysując i malując, a około 6% z badanych zajmuje się w takich momentach komputerem.

Tylko 8% uczniów kiedy przeżywa trudne chwile poszukuje samotności, kolejne 17% płacze.

Pomocy u swoich nauczycieli/ wychowawców szuka 16% badanych uczniów.

- Większość uczniów klas IV – VIII mieszka z obojgiem rodziców, jest to 74% ankietowanych. 10% dzieci mieszka tylko z matką, 1% z ojcem.

  83% uczniów klas I – III mieszka w rodzinie pełnej, 13% dzieci mieszka tylko z mamą, a 3% z tatą.

  Pozostali uczniowie przebywają pod opieką babci, dziadka, dalszej rodziny bądź w rodzinach zastępczych.

Diagnoza stanu emocjonalnego uczniów, ich wzajemnych relacji społecznych oraz potrzeby wsparcia wychowawczego i profilaktycznego ze strony szkoły.

- Oceniając swoje samopoczucie 48% uczniów klas IV – VIII oceniło je jako dobre, 19% jako bardzo dobre, a 24% jako umiarkowanie zadowalające.

  W sumie 91% uczniów jest zadowolonych ze swojego dobrostanu. 7% diagnozowanych uznaje swoje samopoczucie za złe, a 1% za bardzo złe. Analiza uzyskanych danych wskazuje na utrzymywanie się podobnej kondycji emocjonalnej naszych uczniów do badań z roku szkolnego 2024/2025.

  Uczniowie, którzy ocenili swoje samopoczucie jako złe, za przyczynę tego stanu wskazało sytuację w szkole – 14%, 8% - kontakty z koleżankami oraz kolegami, a 6% uczniów sytuację w domu. 11% uczniów nie podaje żadnej przyczyny.

- 49% uczniów podało, że zdarza się, że różnych sytuacjach życiowych odczuwa lęk. 35% z nich uznaje, że potrafi sobie z nim radzić w dostateczny sposób. Dla 14% odczuwane poczucie lęku jest problematyczne i zdecydowanie utrudnia im życie. Jest to istotna grupa uczniów i wymaga wsparcia psychologicznego i profilaktyki stresu.
- Aż 82 % uczniów klas IV – VIII informuje, że ma koleżanki i kolegów, oraz bliskie sobie osoby, a 12% czuje się osamotnione i potrzebuje bliskich relacji rówieśniczych i przyjaźni. Nastąpiła istotna miana w tym obszarze – w ubiegłym roku szkolnym aż 79% podawało, że nie ma bliskiej koleżanki czy kolegi. *Być może na taki stan wpłynął obowiązujący zakaz korzystania w szkole z telefonów komórkowych, który spowodował nawiązywanie relacji i interakcji podczas przerw śródlekcyjnych.*

- 86% uczniów w naszej szkole deklaruje, że nie potrzebuje opieki i pomocy ze strony nauczycieli, a tylko 14% ma taką potrzebę.

  Z ankiet wynika, że uczniowie najbardziej potrzebują pomocy w nauce – 17%, rozmów z wychowawcą, psychologiem i pedagogiem – 14%, pomocy w relacjach rówieśniczych 4%, pomocy w rozwiązywaniu konfliktów – 4%. 6 uczniów wskazało też na potrzebę pomocy w rozwiązaniu sytuacji rodzinnej, a 10 na potrzebę rozmowy psychologa/pedagoga z ich rodzicami.

  55% uczniów nie potrzebuje żadnej z proponowanych w ankiecie form pomocy.
- Uczniowie najbardziej obawiają się w szkole odpytywania – 56%, kartkówek i sprawdzianów – 55% oraz, że sobie nie poradzą z nauką – 34%. Około 14% uczniów podaje, że ma problem z akceptowaniem swojego wyglądu oraz obawia się kontaktów z niektórymi osobami ze szkoły.

  Ponad 23% diagnozowanych uczniów niczego się nie obawia i pobyt w szkole nie stanowi dla nich żadnego problemu.
- 55% uczniów nie zgłasza potrzeby omawiania proponowanych im tematów z zakresu profilaktyki wychowawczej. Największe zainteresowanie uczniowie wskazują treściami związanymi z agresją i przemocą w szkole (21%).

  16% uczniów wskazuje na potrzebę poruszania tematów związanych z budowaniem relacji rówieśniczych, a 13% potrzebuje integracji klasy.

  14% uczniów wskazuje na potrzebę omawiania zagadnień związanych ze zdrowiem i kondycją psychiczną, 16% chce wiedzy o depresji, 7 – 8% o cyberprzemocy i uzależnieniu od urządzeń elektronicznych.

  Wskazuje to na dostrzeganie przez uczniów istnienia powyższych problemów i na potrzebę poszukiwania ich rozwiązań. Uczniowie potrzebują edukacji profilaktycznej w zakresie agresji, cyberprzemocy i depresji a nade wszystko z zakresu umiejętności nawiązywania relacji i kontaktów rówieśniczych.
- 38% uczniów klas IV – VIII wskazuje, że utrzymuje kontakt z rówieśnikami poza szkołą częściej niż 5 razy w tygodniu, 28% że około 3 – 4 razy w tygodniu, a 23% - do 2 razy w tygodniu.

  Uwagi wymaga fakt, że 11% nie ma kontaktów pozaszkolnych z nikim. W ubiegłym roku szkolnym było to 14%. (CZYNNIK RYZYKA)
- W dalszym ciągu są uczniowie, którzy sygnalizują problemy natury depresyjnej: smutek i obniżony nastrój (17%), ogólne zmęczenie (25%), brak wiary w siebie (20%). (CZYNNIK RYZYKA) Około 13% badanych dostrzega u siebie utratę radości przyjemności w sytuacjach, w których wcześniej odczuwali szczęście.

- 27% uczniów zapytanych o ocenę obecnego nastroju i samopoczucia sygnalizuje problemy natury depresyjnej: smutek, obniżony nastrój, zmęczenie, brak dobrego samopoczucia w sytuacjach, w których zwykle czuli się dobrze oraz brak wiary w siebie, rozczarowanie innych własną osobą – 17% uczniów.

  26% uczniów wykazuje chęć pozostania w łóżku i „nierobienie nic". (CZYNNIK RYZYKA)

  50% diagnozowanych dzieci nie dostrzega u siebie żadnych z opisywanych trudności w funkcjonowaniu społecznym i osobistym.

  Mając na uwadze uzyskane wyniki należy zwrócić szczególną uwagę na występowanie tych symptomów u uczniów i podejmować działania wspierające dla uczniów doświadczających stanów obniżonego nastroju i niskiej kondycji emocjonalnej. Podobne wyniki uzyskano w diagnozie w ubiegłym roku szkolnym – mimo prowadzonych oddziaływań wychowawczo –profilaktycznych. Konieczne więc jest zintensyfikowanie działań w tym obszarze. (CZYNNIK RYZYKA)

Diagnoza poczucia bezpieczeństwa w sieci, której celem było uzyskanie odpowiedzi dotyczących czasu i sposobu wykorzystania Internetu, znajomości zagrożeń występujących w Internecie oraz nadzoru ze strony rodziców.

- Z przeprowadzonej diagnozy wynika, iż uczniowie klas IV – VIII naszej szkoły w dalszym ciągu dużo czasu spędzają w Internecie. Najwięcej z nich deklaruje używanie Internetu więcej niż 3 godziny dziennie – co stanowi aż 45% ankietowanych. Natomiast na 2 godziny wskazuje 37% uczniów, a 1 godzinę – tylko 9% nastolatków. Nieliczna grupa – 3% w ogóle nie korzysta z Internetu.

  Największa ilość uczniów klas III spędza w Internecie więcej niż 3 godziny dziennie – deklaruje to aż 32% ankietowanych. Od 1 do ponad 2 godzin dziennie – 28%. Najliczniejsza grupa uczniów, aż 40% to dzieci, które w ogóle nie używają Internetu – w ubiegłym roku szkolnym deklarowało to tylko 6% uczniów.

  Uczniowie w ograniczonym stopniu korzystają z komputerów i konsoli. Około 30% z nich w ogóle nie korzysta z tych urządzeń. Prawdopodobnie wiodącą rolę pełnią tu smartfony. Inni podają, że spędzają w 20% około 1 – 2 godzin, oraz ponad 3 w ciągu dnia.
- Jako powód korzystania z komputera najczęściej uczniowie klas IV – VIII w dalszym ciągu wskazywali gry – 72%. (CZYNNIK RYZYKA) Kolejne wysokie pozycje zajmuje oglądanie filmów – 67%, „dla przyjemności" – 53%, 38% - rozwijanie zainteresowań i 25% odczytywanie wiadomości, komunikatory. Niepokojące jest to, że posługiwanie się technologią w celu zdobywania wiedzy deklaruje tylko 32% uczniów – spadek

o 5%. 15% uczniów zawiera nowe znajomości przez Internet – wcześniej około 20% (CZYNNIK RYZYKA). 4% - czyli 12 uczniów deklaruje dostęp do stron zakazanych. Uczniowie wskazywali też inne, własne powody korzystania z Internetu: zarabianie pieniędzy, oglądanie seriali, zapominanie o problemach, nauka, scrolowanie – ten fakt jest niepokojący i wymaga omówienia problemu z uczniami podczas godzin wychowawczych i zajęć profilaktycznych, jak też z rodzicami podczas spotkań z wychowawcami.

Wśród uczniów klas III również 72% (spadek o 8%) używa Internetu do gier komputerowych. „dla przyjemności" – 40% ankietowanych – (spadek o 10%). Bez celu przegląda Internet 12% najmłodszych uczniów, a 3 uczniów poinformowało, że w ten sposób zawierają znajomości. Ważne jest, że aż 32% diagnozowanych dzieci poinformowało, że zdobywa w ten sposób wiadomości i informacje.

- Uczniowie deklaruję, że tylko 35% rodziców interesuje się w jakim celu ich dzieci korzystają z komputera, a prawie połowa – 50% - tylko czasem. (CZYNNIK RYZYKA) Brak jakiegokolwiek zainteresowania ze strony rodziców zgłasza aż 15% uczniów.

  Uczniowie klas III deklarują, że 72% rodziców interesuje się w jakim celu ich dzieci korzystają z komputera, a brak jakiegokolwiek zainteresowania zgłasza 18% uczniów.
- Z badań wynika, że tylko 58% uczniów klas IV – VIII i 62% klas III oświadcza, że rodzice limitują im czas spędzany przed komputerem. (CZYNNIK RYZYKA) *Dostrzegany istotny spadek zainteresowania rodziców o około 20% wśród młodszych dzieci.*
- Cieszy fakt, że zdecydowana większość, tj. 84% ankietowanych uczniów klas IV – VIII, jest świadoma zagrożeń związanych z poznawaniem nowych osób przez Internet.

  Niestety mimo tej świadomości aż 43% badanych zawiera w taki sposób nowe znajomości (wzrost o 8%) (CZYNNIK RYZYKA), a aż 30% uczniów spotkało się z osobą poznaną przez Internet (wzrost o 7%) – 19% z nich uczyniło to nawet kilka razy. (CZYNNIK RYZYKA)

  72% dzieci z klas III jest świadoma zagrożeń wynikających z korzystania z Internetu i rozumie wagę zagrożeń związanych z poznawaniem nowych osób przez Internet.
- Badania wskazują, że tylko 15% uczniów klas IV – VIII wskazuje na odczuwanie lęku i niepokoju w sytuacjach gdy nie mogą korzystać ze smartfonu/komputera czy Internetu, *co sugeruje ograniczony zakres uzależnienia od tych urządzeń.*
- Aż 65% uczniów klas IV – VIII 32% dzieci z klas III posiada profil na portalach społecznościowych – *mimo iż jest to niezgodne z obowiązującym prawem*. Pokazuje to, jak ważne jest dla dzieci istnienie w sieci. Jedna piąta dzieli się swoją twórczością publikując zdjęcia, muzykę czy filmy.

- Ponad 12% uczniów klas IV – VIII wskazuje na fakt, że często „zarywa noce", aby korzystać z Internetu czy komputera oraz, że ma „ swoje tajemnice" związane z tym co robi w sieci. Zaś do nocnej gry na komputerze przyznaje się 16% uczniów klas III, a 8% z nich przyznaje, że ma „swoje tajemnice" związane z tym co robi w sieci i na komputerze. (CZYNNIK RYZYKA)
- 15% uczniów klas starszych przyznaje, że w ciągu minionego roku było obrażanych w wulgarny sposób w Internecie, 8% otrzymało przykre wiadomości lub negatywne komentarze na forach internetowych, umieszczano również ich zdjęcia w niekorzystnej sytuacji. 14% badanych uczniów wskazuje, że zostało wykluczonych z różnych grup społecznościowych.

  Problemem ten jest bardzo istotny wśród dzieci z klas III – aż 34% z nich zostało ośmieszonych w sieci, a 19% było wulgarnie obrażanych. Problemem w tej grupie wiekowej jest również wykluczanie z rożnych grup społecznościowych – z sytuacją taką spotkało się najwięcej, bo aż 47% ankietowanych. *Należy zauważyć, że jest to bardzo istotny problem we właściwym funkcjonowaniu uczniów przy bardzo ograniczonym nadzorze rodziców nad korzystaniem z sieci przez dzieci.*
- Zdecydowana większość uczniów, bo aż 78 – 87% zadeklarowała, że nie obraziło i nie skrzywdziło innej osoby w Internecie.

„Postawy uczniów wobec alkoholu i innych środków uzależniających."). Diagnoza miała na celu sprawdzenie jaki procent uczniów ma aktywny kontakt z alkoholem i substancjami psychoaktywnymi, jakie są ich postawy wobec tych substancji oraz jaki jest poziom wiedzy uczniów na temat szkodliwości używania alkoholu, papierosów/ e-papierosów i środków odurzających lub zmieniających świadomość.
Pośrednio ankiety sprawdzały także umiejętności społeczne uczniów i efektywność programów profilaktycznych prowadzonych na terenie naszej szkoły.

- Z analizy ankiet wynika, że 27% badanych uczniów klas VII – VIII miało kontakt z alkoholem. W porównaniu z badaniami z roku szkolnego 2024/2025 kiedy było to – 36%, a w roku szkolnym 2023/2024 – 50% uczniów jest to istotny spadek eksperymentujących uczniów.
- Alkoholem z jakim najczęściej mieli kontakt nasi uczniowie było piwo (16%), wódka (13%) następnie szampan (12%), oraz wino (10%). Jest to wynik zbliżony do uzyskanego w ubiegłym roku szkolnym.

- Sporadyczny kontakt z alkoholem – jeden raz – deklarowało 11% uczniów, 2 – 5 razy 8%, a wiele razy 13% badanych. Zdecydowana większość, bo 69% ankietowanych, odpowiedziała, że nigdy nie piła alkoholu.

  Wyniki obecnej diagnozy wskazują na znacznie niższy odsetek uczniów sięgających po alkohol po raz pierwszy lub 2 – 5 razy. Niestety ilość wielokrotnych kontaktów jest zbliżona do otrzymanych w ubiegłym roku szkolnym.
- Kontakt ze środkami odurzającymi lub zmieniającymi świadomość miało według uzyskanych danych 15 uczniów, co stanowi 7% ogółu badanych. Pozostałe 93% uczniów wskazało, że nigdy nie miało styczności z tego typu substancjami.

  W porównaniu z rokiem szkolnym 2024/2025, kiedy kontakt zadeklarowało 4 uczniów widać wzrost ilościowy młodzieży eksperymentującej ze środkami odurzającymi. Należy w tym obszarze zachować szczególną czujność i prowadzić uważną obserwację uczniów, a także kontynuować działania profilaktyczne.

  Uczniowie nie podali jakie to były środki, co może wskazywać na małą rzetelność przy udzielaniu odpowiedzi – być może była to chęć „zaimponowania ” rówieśnikom.
- Analizując postawy uczniów klas VI – VIII względem papierosów i e-papierosów należy stwierdzić, iż 25% z nich miało kontakt z tą używką, a 75% nigdy nie paliło.

  Wyniki tożsame z otrzymanymi w roku szkolnym 2024/2025 i zdecydowanie niższy niż w roku szkolnym 2023/2024 kiedy kontakt z papierosami deklarowało aż 46,4% uczniów.
- Sporadyczny kontakt z nikotyną – jednorazowe sięgnięcie po papierosa lub e-papierosa – zadeklarowało 4% uczniów, 2 – 5 razy paliło 8% badanych, wiele razy 7%, a regularne, codzienne palenie wskazało 7% uczniów. Większość, bo 75% ankietowanych, nigdy nie miała kontaktu z papierosami ani e-papierosami.
- Tak samo jak w ubiegłym roku szkolnym – 27% badanych uczniów zaproponowano wypicie alkoholu. Z analizy ankiet wynika również, że 49% z nich zachowało się asertywnie i odmówiło jego spożycia, a 51% nie zrobiło tego.

  73% uczniów nigdy nie otrzymało propozycji spożycia alkoholu, co może wskazywać na ograniczony dostęp do tej używki w otoczeniu szkolnym lub skuteczność środowiskowej profilaktyki.
- 28 uczniów (13%) klas VII – VIII otrzymało propozycję zażycia środków odurzających. W tej grupie 90% zachowało się świadomie i asertywnie i odmówiło.
- 29% badanych zadeklarowało, że podjęło próbę powstrzymania rówieśników od picia alkoholu lub korzystania ze środków odurzających.

Rodziców uczniów klas I – VIII rozpytano w ankiecie (on-line) o opinię dotyczącą poczucia bezpieczeństwa dziecka w szkole i dostrzegane ewentualne zagrożenia, które wskażą na właściwe ukierunkowanie pracy wychowawczej szkoły.

- W badaniu uczestniczyło 133 rodziców i opiekunów uczniów. Zdecydowaną większość respondentów stanowiły matki – 122 osoby (91,7%). Ojcowie stanowili 10 osób (7,5%), natomiast 1 respondent (0,8%) był opiekunem prawnym.

- Większość rodziców (66,2%) uważa, że ich dziecko posiada wystarczającą wiedzę dotyczącą zagrożeń i uzależnień. Jednocześnie 15,8% respondentów ocenia poziom tej wiedzy jako niewystarczający, a 18% nie potrafi jednoznacznie odpowiedzieć na to pytanie. Wyniki wskazują na potrzebę dalszego wzmacniania działań profilaktycznych oraz współpracy szkoły z rodzicami w zakresie edukacji dotyczącej bezpieczeństwa i zagrożeń współczesnego świata.

- Zdecydowana większość rodziców deklaruje, że ich dzieci nie sięgają po używki. Najwyższy odsetek odpowiedzi twierdzących dotyczył e-papierosów (2,3%), natomiast pojedyncze wskazania pojawiły się w przypadku alkoholu, papierosów oraz leków. W przypadku środków psychoaktywnych nie odnotowano odpowiedzi twierdzących.

- Szczegółowe wyniki przedstawiają się następująco:
    - E-papierosy – 2,3% - tak
    - Papierosy – 0,8% - tak
    - Środki psychoaktywne/narkotyki – 0% - tak
    - Leki – 1,5% - nie
    - Alkohol – 0,8% -tak
- 31,6% uczniów w ocenie rodziców doświadcza przemocy fizycznej i psychicznej (30,1%) – wyniki pokazują potrzebę dalszego monitorowania relacji rówieśniczych oraz prowadzenia działań profilaktycznych i wychowawczych wzmacniających bezpieczeństwo uczniów. (CZYNNIK RYZYKA)
- Większość rodziców pozytywnie ocenia współpracę szkoły z rodziną i uważa, że spełnia ona ich oczekiwania. Jednocześnie 30% respondentów oczekuje dalszego doskonalenia tej współpracy. Wyniki wskazują na potrzebę dalszego rozwijania skutecznych form komunikacji i angażowania rodziców w życie szkoły.
- Zdecydowana większość rodziców (93%) uważa, że rodzice powinni aktywnie uczestniczyć w życiu szkoły. Wyniki świadczą o wysokiej świadomości znaczenia współpracy pomiędzy szkołą a domem rodzinnym dla prawidłowego rozwoju dziecka.

- Najczęściej wybieraną formą zaangażowania rodziców jest współpraca z wychowawcą i nauczycielami. Około połowa respondentów deklaruje pomoc finansową oraz wsparcie przy organizacji imprez szkolnych. Niewielka grupa rodziców deklaruje wykonywanie prac użytecznych na rzecz szkoły.
    - współpraca z wychowawcą i nauczycielem – 124 osoby (93%)
    - pomoc finansowa (wpłaty na Radę Rodziców) – 68 osób (51%)
    - pomoc w realizacji imprez szkolnych – 67 osób (50%)
    - prace użyteczne na rzecz szkoły – 13 osób (10%)
- Wszyscy respondenci (133 osoby) wskazali, że nie mają propozycji dodatkowych ich aktywności na rzecz szkoły.
- Ponad połowa rodziców (55%) deklaruje, że otrzymała wsparcie od pracowników szkoły. Blisko jedna trzecia rodziców nie korzysta z dostępnych form wsparcia. Wyniki wskazują na potrzebę dalszego informowania rodziców o możliwościach uzyskania pomocy.
- Rodzice największe znaczenie przypisują rozwijaniu umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, zapewnianiu bezpieczeństwa oraz kształtowaniu odpowiedzialnych postaw uczniów. Wyniki pokazują, że rodzice oczekują od szkoły wsparcia rozwoju emocjonalnego, społecznego i wychowawczego uczniów.

  Najważniejszym zadaniem szkoły w ich ocenie w zakresie profilaktyki i wychowania powinno być:

  - Uczenie sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych 25%
  - Zapewnienie bezpieczeństwa w szkole 18%
  - Kształtowanie dojrzałego i odpowiedzialnego postępowania 14%
  - Uświadamianie zagrożeń i uzależnień 11%
  - Wspomaganie indywidualnego rozwoju ucznia 11%
  - Kształtowanie pozytywnych postaw społecznych 8%
  - Kształtowanie sprawności fizycznej 5%
  - Promowanie zdrowego stylu życia 4%
  - Wychowanie młodzieży do wartości 3%

Dodatkowo:

- Wzmacnianie poczucia tożsamości narodowej – 1 osoba.
- Rozbudzanie w uczniach zainteresowań i zamiłowania do czytania – 4 osoby.

- Rodzice wskazują na pozytywne funkcjonowanie większości uczniów w środowisku szkolnym, jak i rodzinnym. Najwyżej oceniono relacje rodzinne oraz komunikację pomiędzy dziećmi a rodzicami.

  Większość uczniów w ocenie rodziców czuje się w szkole bezpiecznie, oraz jest akceptowana i wspierana przez szkołę.
- 99% badanych rodziców uważa, że dziecko ma dobrą relację z rodzicami/opiekunami
- 96% badanych uważa, że dziecko przedstawia im swoich znajomych
- 94% rodziców sądzi, że dziecko informuje ich o swoich trudnościach
- 81% badanych uważa, że dziecko lubi swoją klasę
- 80% uważa, że ich dziecko ma dobry kontakt z wychowawcą
- 77% rodziców sądzi, że ich dziecko czuje się w szkole bezpiecznie
- 77% badanych twierdzi, że ich dziecko ma dobrą samoocenę
- 74% rodziców uważa, że ich dziecko wsparcie nauczyciela/pedagoga/psychologa
- 71% rodziców sądzi, że ich dziecko czuje się akceptowane i dowartościowane
- 71% rodziców uważa, że ich dziecko potrafi radzić sobie z trudnościami
- 60% dzieci zdaniem rodziców korzysta ze wsparcia oferowanego przez szkołę

Pracownicy pedagogiczni ocenili w ankiecie (on-line) stan bezpieczeństwa uczniów w szkole, wskazali dostrzegane ewentualne zagrożenia i wskazania do pracy wychowawczej szkoły.

Odpowiedzi udzieliło 36 nauczycieli.

- Pracownicy pedagogiczni wysoko oceniają aktualny Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły. Ponad 61% nauczycieli wskazało najwyższą ocenę, natomiast pozostali ocenili program na poziomie średnim. Żaden z respondentów nie ocenił programu nisko, co świadczy o jego pozytywnym odbiorze oraz przekonaniu o jego przydatności w realizacji działań wychowawczych i profilaktycznych.
- Zdecydowana większość nauczycieli (97%) deklaruje realizację treści profilaktycznych i wychowawczych podczas prowadzonych zajęć. Wyniki wskazują, że działania wychowawcze i profilaktyczne są istotną częścią pracy dydaktycznej nauczycieli i stanowią ważny element codziennego funkcjonowania szkoły.
- Nauczyciele informują, że bezpośrednio lub pośrednio najczęściej zetknęli się w naszej szkole w roku szkolnym 2024/2025 z następującymi problemami: (CZYNNIKI RYZYKA)

jest uzależnienie od telefonu i komputera (11%) oraz brak dyscypliny i kultury osobistej uczniów (11%). Nauczyciele zwracają również uwagę na trudności związane z samooceną (8%), pewnością siebie (8%) i motywacją do nauki (8%). Istotnym obszarem pozostają także różne formy przemocy rówieśniczej – fizycznej (8%) i psychicznej (6%), niezdrowy styl życia (6%), cyberprzemoc (6%).

Wyniki wskazują na potrzebę dalszego wzmacniania działań profilaktycznych dotyczących kompetencji społecznych, higieny cyfrowej oraz zdrowia psychicznego uczniów.

- Za priorytetowe zadania szkoły z zakresu profilaktyki i wychowania w kolejnym roku szkolnym nauczyciele uznają zagadnienia związane z uzależnieniem od urządzeń cyfrowych, cyberprzemocą, kulturą osobistą oraz rozwijaniem zainteresowań uczniów. Za ważne obszary działań uznają także przeciwdziałanie przemocy, wspieranie zdrowia psychicznego oraz rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem. Wyniki wskazują również na potrzebę kompleksowego wspierania rozwoju społecznego i emocjonalnego uczniów.
- Za najbardziej efektywne formy realizacji działań profilaktyczno – wychowawczych nauczyciele uznają warsztaty oraz współpracę z instytucjami zewnętrznymi. Wysoko oceniono również projekty edukacyjne, indywidualne rozmowy z uczniami oraz wycieczki edukacyjne. Najmniejszą skuteczność przypisano tradycyjnym formom przekazu, oraz ulotki i plakaty. Wyniki wskazują, że najbardziej efektywne są działania angażujące uczniów i umożliwiające aktywny udział w procesie wychowawczym.

REKOMENDACJE

Dokonując analizy diagnozy środowiska szkolnego na podstawie przeprowadzonych ankiet wśród uczniów, nauczycieli i rodziców należy uznać, że konieczne jest dalsze kontynuowanie działań wychowawczo – profilaktycznych określonych na ubiegły rok szkolny oraz rozszerzenie ich o oddziaływania wynikające z obecnej diagnozy.

Oddziaływania wychowawcze i profilaktyczne szkoły powinny być prowadzone w ramach bieżącej pracy z poszczególnymi uczniami, jak też z całymi zespołami klasowymi na zajęciach lekcyjnych, przez wychowawców, nauczycieli i specjalistów szkolnych, a także z rodzicami w czasie spotkań i w kierowanych do nich działaniach informacyjno – edukacyjnych w formie elektronicznej.

Wskazane w rekomendacjach działania zostaną włączone w Program Wychowawczo – Profilaktyczny szkoły i w planach pracy wychowawców klas I – VIII w roku szkolnym 2026/2027:

- Systematyczne obserwacje i rozpoznawanie indywidualnych potrzeb uczniów w zakresie problemów emocjonalnych oraz o kondycji psychicznej. Dostosowywanie wsparcia adekwatnego do zdiagnozowanych potrzeb uczniów. Monitoring pod kątem symptomów zaburzeń depresyjnych, kryzysów emocjonalnych, jak również z pozytywnym obrazem siebie – zintensyfikowanie działań w stosunku do uczniów i rodziców .
- Diagnozowanie indywidualnych potrzeb edukacyjnych oraz trudności w funkcjonowaniu uczniów przybyłych z zagranicy oraz pomoc w adaptacji.
- Kontynuowanie działań wychowawczych i opiekuńczych mających na celu zapewnianie uczniom bezpieczeństwa w szkole, oraz systematyczna diagnoza tego obszaru.
    - Identyfikacja trudnych, niebezpiecznych zachowań uczniów w szkole, szczególnie podczas przerw – prowadzenie adekwatnych oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych. Zapobieganie zachowaniom agresywnym i przemocy rówieśniczej.
    - Eliminowanie zachowań agresywnych i przemocowych na terenie szkoły jak też w Internecie/mediach społecznościowych.
    - Systematyczne przypominanie uczniom zasad zachowania oraz procedur szkolnych i konsekwentne wymaganie ich przestrzegania.
    - Informowanie uczniów i rodziców o zasadach opisanych w Standardach Ochrony Małoletnich i konieczności ich przestrzegania oraz wskazywanie możliwych form pomocy.
    - Systematyczne informowanie uczniów i rodziców o osobach udzielających pomocy i wsparcia w sytuacjach problemowych: nauczyciel, pedagog, szkolny psycholog, oraz o instytucjach (MOPS, PPP, POMOST).
    - Prowadzenie zajęć i kampanii informacyjnych dot. przemocy rówieśniczej i domowej.
- Poprawa relacji koleżeńskich, integracja zespołów klasowych, wdrażanie uczniów do współpracy i współdziałania podczas pobytu w szkole i poza nią. Nauka nawiązywania i podtrzymywania relacji rówieśniczych oraz przyjaźni. Uświadamianie uczniom potrzeby utrzymywania kontaktów rówieśniczych poza szkołą oraz wspólnego spędzania czasu wolnego. Rozwijanie u uczniów empatii i wrażliwości na potrzeby

innych. Poprawa atmosfery w klasach, działania wychowawcze integrujące zespoły klasowe. Objęcie wsparciem dzieci nieśmiałych i wycofanych.

- Wdrażanie uczniów do organizacji przedsięwzięć klasowych i szkolnych, nauka organizacji działań, sprawczości i satysfakcji z działania. Organizacja szkolnych imprez integracyjnych , kulturalnych i sportowych.
- Propagowanie aktywnych form spędzania przerw i czasu wolnego – „Przerwy offline„.
- Kontynuacja psychoedukacji uczniów i ich rodziców z zakresu radzenia sobie z emocjami i redukcją lęku, niepowodzeniami szkolnymi i stresem egzaminacyjnym.
- Troska o zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży, wsparcie w kryzysach psychicznych. Pomoc w diagnozowaniu stanu emocjonalnego i potrzeb życiowych. Wspieranie rodziców przy organizacji pomocy specjalistycznej uczniom.
- „Akademia Rodzica" – zintensyfikowanie działań edukacyjnych dla rodziców dotyczących: zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, zaspokajania i rozpoznawania ich potrzeb rozwojowych, zapobiegania zachowaniom ryzykowny, wskazanie na potrzebę wspólnego spędzania czasu wolnego, kontroli spędzania czasu wolnego, relacji rówieśniczych, sposobu dysponowania pieniędzmi i kontrolę korzystania z multimediów – przesyłanie informacji za pomocą e-dziennika.
  Zintensyfikowanie edukacji rodziców z zakresu kondycji psychicznej ich dzieci – szczególnie z obszaru zaburzeń depresyjnych.
- Nauka skutecznych metod uczenia się – niwelowanie stresu szkolnego.
- Inicjowanie działań wzmacniających poczucie wartości u uczniów, budowania pozytywnego/adekwatnego obrazu własnej osoby. Rozbudzanie ciekawości poznawczej, zainteresowań oraz aspiracji życiowych ukierunkowanych na wybór przyszłego zawodu i dalszego kształcenia.
- Wspieranie podejmowania świadomych decyzji edukacyjno-zawodowych, ze szczególnym uwzględnieniem doradztwa zawodowego.
- Kształtowanie postaw patriotycznych, obywatelskich i prospołecznych oraz odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych.
- Wzmacnianie działań wychowawczych kształtujących kulturę osobistą uczniów, nauka zasad savoir-vivre i szacunku dla innych osób.

- Prowadzenie działań profilaktycznych na terenie szkoły na wszystkich poziomach edukacji:
  - Kontynuacja psychoedukacji uczniów i ich rodziców z zakresu podstawowych wiadomości o alkoholu, nikotynie i innych środkach uzależniających (dopalacze, narkotyki), jak również o konsekwencjach uzależnień – treści powinny być dostosowane do danej grupy wiekowej i bieżących potrzeb zespołu klasowego.
  - Organizacja warsztatów profilaktycznych typu : „Debata", „Cukierki" i/lub innych – stosownie do potrzeb zespołów klasowych i możliwości organizacyjnych szkoły.
  - Organizacja zajęć psychoedukacyjnych i przedsięwzięć ogólnoszkolnych dot. zdrowia psychicznego i przemocy.
  - Promowanie higieny cyfrowej i aktywności off-line. Edukacja z zakresu cyberprzemocy i bezpiecznego „zachowania w sieci", krytycznego myślenia - w tym odpowiedzialnego korzystania ze sztucznej inteligencji. Przestrzeganie przed kontaktami z osobami poznanymi w sieci.
  - Wskazywanie pozytywnej roli Internetu do pozyskiwania i utrwalania wiedzy.
  - Wdrażanie uczniów do korzystania z funkcjonalności i zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.
  - Profilaktyka uzależnień behawioralnych.
  - Promowanie zdrowego stylu życia. Motywowanie do aktywności fizycznej, aktywnego spędzania czasu wolnego i właściwego odżywiania się. Monitoring pod kątem zaburzeń odżywiania.
  - Profilaktyka przemocy rówieśniczej.

    Poszerzanie wiedzy uczniów na temat przemocy, przemocy rówieśniczej, przemocy w rodzinie. Uświadamianie konsekwencji wynikających ze stosowania oraz doświadczania zachowań przemocowych. Informowanie o procedurach wynikających z SOM, wskazywanie instytucji i osób świadczących pomoc w tym obszarze.
  - Kontynuacja nauki zachowań asertywnych – umiejętności odmawiania. Uświadamianie siły nacisku grupowego, jaki może skutkować podejmowaniem zachowań ryzykownych. Motywowanie do pomocy kolegom/ koleżankom przy wyborze właściwych zachowań, np. w przypadku nakłaniania do zachowań ryzykownych.

- Nauka umiejętności społecznych i interpersonalnych – radzenie sobie z dokuczaniem, wulgaryzmami i wykluczaniem
- Zwiększanie świadomości rodziców na temat wpływu alkoholu i środków zmieniających świadomość na rozwój i funkcjonowanie dzieci, oraz możliwości wystąpienia u nich zachowań ryzykownych w danym wieku rozwojowym.
- Prowadzenie przez specjalistów szkolnych indywidualnego doradztwa wychowawczego dla rodziców – uświadamianie znaczenia postaw rodzicielskich i stosowanych metod wychowawczych.
- Promocja zdrowego trybu życia – kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych. Wspieranie aktywności fizycznej uczniów. Podejmowanie działań w kierunku aktywnego i systematycznego uczestnictwa uczniów w zajęciach wychowania fizycznego.

Analizując środowisko szkolne w oparciu o obserwacje pedagogiczne uczniów dostrzega się w dalszym ciągu ich niewłaściwe postawy i zachowania: agresja fizyczna i psychiczna, używanie wulgaryzmów, konflikty rówieśnicze, niska motywacja do nauki, obniżenie nastroju, zachowania autoagresywne. Wśród uczniów występują także zachowania ryzykowne – palenie e-papierosów, oraz przypadki eksperymentowania z alkoholem.
Niepokojący jest brak wzajemnego szacunku między uczniami, jak również brak szacunku uczniów do osób dorosłych (w szkole, czy poza nią) oraz niska kultura osobista.

Opisane wyniki przeprowadzonej diagnozy uczniów jak też obserwacje nauczycieli, wskazują na to, iż oddziaływania wychowawcze i profilaktyczne prowadzone w szkole przynoszą pozytywne efekty i systematycznie wpływają na zmniejszanie ilości trudnych zachowań uczniów.
Powyższe wnioski potwierdzają również dane uzyskane z diagnozy rodziców, którzy oceniali funkcjonowanie szkoły i dzieci.

<u>Za główne obszary pracy wychowawczo – profilaktycznej w szkole należy uznać:</u>

- ✓ przeciwdziałanie zachowaniom przemocowym oraz ryzykownym – profilaktyka przemocy rówieśniczej,
- ✓ wsparcie kondycji i zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, wsparcie w kryzysach psychicznych,
- ✓ rozwój umiejętności społecznych, dbanie o relacje,
- ✓ zarządzanie emocjami,
- ✓ profilaktyka uzależnień od substancji psychoaktywnych, tytoniu oraz behawioralnych,
- ✓ wspieranie rozwoju uczniów, w tym ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,

- ✓ podnoszenie motywacji uczniów do nauki, rozbudzanie aspiracji życiowych, przygotowywanie do wyboru przyszłego zawodu i szkoły,
- ✓ kontynuacja psychoedukacji rodziców/opiekunów w obszarze rozwoju emocjonalnego dziecka, jego potrzeb oraz uświadamianie obowiązków rodzicielskich względem dzieci i potrzeby kontroli rodzicielskiej; uświadamianie obszarów zagrażających właściwemu funkcjonowaniu dzieci i ich bezpieczeństwu – kontakty ze środkami psychoaktywnymi, zagrożenia w „sieci",
- ✓ kontynuowanie działań zapewniających bezpieczeństwo uczniów w szkole,
- ✓ dalsze systematyczne przypominanie uczniom zasad zachowania oraz procedur szkolnych i konsekwentne wymaganie ich przestrzegania (kultura osobista, szacunek, życzliwość, nie krzywdzenie innych),
- ✓ promowanie higieny cyfrowej i bezpiecznego poruszania się w sieci,
- ✓ kształtowanie odpowiedzialności i dbałości o bezpieczeństwo własne i innych,
- ✓ promocja zdrowego trybu życia – kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych; wspieranie aktywności fizycznej uczniów.

VI. Sposoby realizacji

Zadania z Programu Wychowawczo – Profilaktycznego Szkoły stanowią podstawę przy opracowaniu planu pracy wychowawcy klasy i powinny być systematycznie realizowane na wszystkich zajęciach dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

Zadania zawarte w programie realizowane są przez wszystkich pracowników dydaktycznych szkoły, specjalistów oraz pielęgniarkę szkolną.

VII. Zadania i obowiązki podmiotów realizujących program.

Dyrektor szkoły:

a) dba o prawidłowe funkcjonowanie szkoły, o poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły, o kształtowanie twórczej atmosfery pracy w szkole,
b) wspiera finansowo i organizacyjnie działania profilaktyczne w środowisku szkolnym,
c) stwarza warunki do prawidłowej realizacji Konwencji Praw Dziecka oraz umożliwianie uczniom podtrzymywania poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i religijnej,
d) kontroluje wypełnianie przez uczniów obowiązku szkolnego,
e) organizuje szkolenia dla nauczycieli,
f) dba o zapewnienie bezpieczeństwa na terenie szkoły.

Rada pedagogiczna:

a) uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,

b) opracowuje projekt programu wychowawczo – profilaktycznego i uchwala go w porozumieniu z Radą Rodziców,

c) opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,

d) uczestniczy w realizacji szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego,

e) uczestniczy w ewaluacji szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego.

Pedagog i psycholog szkolny:

a) diagnozuje środowisko wychowawcze,

b) zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,

c) współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,

d) zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,

e) współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,

f) współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno – wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno – pedagogiczną, policją i sądem dla nieletnich,

g) doskonali swoje kompetencje w zakresie wychowania i profilaktyki.

Pedagog specjalny:

a) rozpoznaje wraz z wychowawcami indywidualne potrzeby uczniów oraz analizuje przyczyny niepowodzeń szkolnych,

b) określa formy i sposoby udzielania uczniom pomocy psychologiczno – pedagogicznej odpowiednio do rozpoznanych potrzeb,

c) organizuje i prowadzi różne formy pomocy psychologiczno – pedagogicznej dla uczniów i rodziców,

d) udziela uczniom pomocy pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb,

e) podejmuje działania profilaktyczno – wychowawcze wynikające z programu wychowawczo – profilaktycznego szkoły w stosunku do uczniów z udziałem rodziców i nauczycieli,

f) pomaga rodzicom i nauczycielom w rozwijaniu indywidualnych predyspozycji i uzdolnień uczniów,
g) wspiera działania opiekuńczo – wychowawcze nauczycieli wynikające z programu wychowawczo – profilaktycznego szkoły,
h) uczestniczy w spotkaniach Zespołu Wychowawczego,
i) koordynuje działania zespołów do opracowywania dokumentacji psychologiczno – pedagogicznej dla uczniów posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego.

Nauczyciele:

a) współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego,
b) reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
c) reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
d) przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
e) udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
f) kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
g) rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
h) wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia,
i) systematycznie udzielają pomocy psychologiczno – pedagogicznej uczniom i rodzicom,
j) poszerzają swoja wiedzę i umiejętności związane z kompetencjami wychowawczymi poprzez udział w szkoleniach.

Wychowawca klasy:

a) prowadzi we współdziałaniu z pedagogiem i psychologiem szkolnym szkolenia i konsultacje dla rodziców,
b) opracowuje plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów, na podstawie zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo – Profilaktycznym,
c) integruje zespół klasowy, sprawuje opiekę wychowawczą nad powierzonymi mu uczniami szkoły poprzez tworzenie warunków wspomagających ich rozwój,
d) przygotowuje uczniów do życia w rodzinie i w społeczeństwie,
e) poznaje warunki życia i nauki swoich wychowanków,

f) koordynuje pomoc psychologiczno – pedagogiczną w swojej klasie,
g) współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
h) wspierają uczniów potrzebujących pomocy i znajdujących się w trudnej sytuacji.

Rodzice:

a) współdziałają z nauczycielami i wychowawcą w sprawach wychowania i kształcenia dzieci,
b) dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego swoich dzieci,
c) korzystają z dostępnych w placówce form pomocy psychologiczno – pedagogicznej (szkolenia, porady, konsultacje, pogadanki na spotkaniach z wychowawcami).

IX. Treści i działania o charakterze wychowawczo – profilaktycznym dla uczniów klas I – III

Promocja zdrowego stylu życia.

Zadania	Formy realizacji
Higiena zdrowia psychicznego.	- propagowanie aktywnego spędzania czasu wolnego: ✓ organizacja popołudniowych zajęć sportowych, ✓ organizacja zawodów i turniejów sportowych, ✓ organizacja zajęć wychowania fizycznego na basenie miejskim, ✓ podejmowanie działań w celu zwiększenia zaangażowania uczniów w zajęcia wychowania fizycznego. - wprowadzenie „aktywnych przerw" – organizacja gier i zabaw ruchowych na korytarzach szkolnych lub boiskach podczas przerw.
	- wdrażanie do dbałości o higienę pracy (nauki) i wypoczynku (aktywne formy wypoczynku),
	- nauka sposobów radzenia sobie ze stresem, umiejętności wyrażania i rozpoznawania emocji, zachowań asertywnych, - wspieranie dobrostanu i zdrowia psychicznego uczniów, - akceptacja samego siebie i innych, poznawanie mocnych i słabych stron.

	- nauka umiejętności uczenia się, - psychoedukacja uczniów i ich rodziców z zakresu radzenia sobie z emocjami i redukcją lęku, niepowodzeniami szkolnymi i stresem egzaminacyjnym, oraz rozpoznawania zaburzeń depresyjnych, - monitoring uczniów pod kątem zaburzeń emocjonalnych oraz depresyjnych. - rozwijanie empatii, - zapobieganie izolacji rówieśniczej.
Higiena osobista.	- utrwalanie znajomości zasad higieny osobistej – pogadanki higienistki szkolnej i wychowawców.
Zdrowe odżywianie.	- psychoedukacja rodziców i uczniów na temat właściwego odżywiania i zaburzeń odżywiania – pogadanki higienistki szkolnej, wychowawców i specjalistów szkolnych, rozsyłanie informacji poprzez e-dziennik.
	- udział w programie rządowym „Szklanka mleka”, „Owoce i warzywa w szkole”. - promowanie zdrowych przekąsek
	- udział w konkursach o tematyce prozdrowotnej, - przygotowywanie tematycznych gazetek ściennych.
	- monitoring pod kątem zaburzeń odżywiania.
	- warsztaty wspólnego przygotowywania zdrowych śniadań
Profilaktyka zdrowotna.	- informowanie uczniów i rodziców o sposobach transmisji wirusów i zakażeń bakteryjnych, – promocja szczepień profilaktycznych – WZW, HPV, COVID i innych zgodnie z kalendarzem szczepień, - promowanie aktywności fizycznej jako narzędzia radzenia sobie ze stresem.

Higiena cyfrowa i bezpieczeństwo w sieci	- zajęcia na temat krytycznego myślenia, rozpoznawania dezinformacji, - informowanie uczniów i rodziców o FOMO, cyberprzemocy oraz o domowych zasadach korzystania z ekranów, - prezentowanie gazetek ściennych o tematyce higieny cyfrowej, - organizacja przedsięwzięcia „ Tydzień dbania o higienę cyfrową”, - wdrożenie systemowej zasady *„Smartfon w plecaku”,* - warsztaty z wychowawcą na temat dbania o wzrok i prawidłową postawę ciała podczas korzystania z komputera, - przestrzeganie przed kontaktami z osobami poznanymi w sieci, - propagowanie wśród uczniów wiedzy na temat grożących w sieci niebezpieczeństw – nauka jak sobie z nimi radzić i do kogo zwracać się w razie potrzeby.
Edukacja zdrowotna	- reagowania w sytuacjach zagrożenia - „Mały Ratownik”) nauka numeru 112 i pozycji bocznej ustalonej - nauka dbania o zdrowie fizyczne - promowanie aktywności fizycznej jako narzędzia radzenia sobie ze stresem.
Zapobieganie wadom postawy.	- profilaktyka wad postawy poprzez dostosowanie miejsca pracy ucznia do jego wzrostu (pomiary wzrostu oraz wysokości podkolanowej, dopasowanie odpowiednio wysokiego krzesła i stolika).
	- działania profilaktyczne podczas zajęć sportowych – w tym zajęcia na basenie miejskim.

Bezpieczeństwo w szkole i poza nią. Profilaktyka zachowań ryzykownych.

Zadania	Formy realizacji
Zapobieganie przemocy i zachowaniom agresywnym.	- przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej oraz pomoc w przeżywanych kryzysach, - zintensyfikowanie ilości działań i zajęć edukacyjnych o tematyce przemocy rówieśniczej i przemocy domowej wśród uczniów, -„Tydzień przeciwdziałania przemocy rówieśniczej” - pogadanki wychowawców i szkolnych specjalistów, gazetki informacyjne.

	Prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych z proponowanej tematyki: ✓ nauka asertywności, ✓ umiejętność rozwiązywania konfliktów, ✓ zapobieganie cyberprzemocy, ✓ nauka radzenia sobie z trudnymi emocjami i przeciwdziałania agresji rówieśniczej
	- prowadzenie indywidualnych oddziaływań pedagogiczno – psychologicznych mających na celu rozładowanie napięć, i konfliktów wśród uczniów.
	- prowadzenie zajęć sportowych obniżających napięcie emocjonalne i kształtujących umiejętność współpracy i czystej rywalizacji między uczniami.
	- prowadzenie działań promujących używanie kulturalnego słownictwa i przeciwdziałanie wulgaryzmom, - wzmocnienie działań wychowawczych kształtujących kulturę osobistą uczniów, nauka zasad savoir-vivre i szacunku dla innych osób.
	Skrzynka zaufania: uruchomienie fizycznej lub cyfrowej anonimowej skrzynki na sygnały o problemach rówieśniczych – obsługiwana przez szkolnych specjalistów.
Profilaktyka uzależnień.	- prowadzenie działań profilaktycznych stosownie do potrzeb zespołów klasowych (np. uzależnienia od nikotyny, napojów energetycznych), - wstępna psychoedukacja z zakresu mechanizmu powstawania uzależnień, - realizacja działań profilaktycznych dotyczących uzależnień behawioralnych – uzależnienia od Internetu i gier komputerowych.
	- wzmacnianie poczucia własnej wartości i pewności siebie, - kontrola zachowania uczniów podczas przerw śródlekcyjnych, - rozwijanie umiejętności podejmowania właściwych decyzji związanych z zachowaniami ryzykownymi,
	- realizowanie wybranych programów profilaktycznych (np. „Cukierki” i inne) – stosownie do potrzeb zespołów klasowych, - udział uczniów w spektaklach profilaktycznych – w miarę możliwości organizacyjnych oraz dostępnej oferty.
	- uświadamianie rodzicom znaczenia kontroli limitu czasu spędzanego przez dzieci przed komputerem, treściami przeglądanymi w Internecie i sposobu funkcjonowania ich dziecka w sieci, w tym rozmowy na temat hejtu i kontaktów z osobami poznanymi w sieci.
	- udostępnianie rodzicom materiałów edukacyjnych poprzez e-dziennik.

Bezpieczeństwo uczniów.	- podnoszenie standardów związanych z bezpieczną szkołą (organizacja pracy szkoły – pełnienie dyżurów przez nauczycieli, monitoring wizyjny), - identyfikowanie niewłaściwych zachowań uczniów podczas przerw i właściwie reagowanie na nie, - działania zapobiegające opuszczaniu terenu szkoły przez uczniów.
	- zapoznawanie uczniów i utrwalanie im regulaminów i procedur dotyczących bezpieczeństwa w szkole, w tym regulaminów wycieczek szkolnych.
	- zapoznawanie uczniów i rodziców z treściami zawartymi w Standardach Ochrony Małoletnich obowiązującymi w szkole.
	- indywidualne porady i konsultacje dla uczniów i rodziców ze specjalistami szkolnymi oraz nauczycielami.
	- propagowanie bezpiecznego zachowania na ulicy, w miejscach publicznych i w szkole oraz podczas gier i zabaw ruchowych, - pogadanki na temat bezpiecznych wakacji i ferii, - zajęcia dotyczące bezpieczeństwa pieszych w ruchu drogowym, spotkania z policjantami.
	- nabywanie umiejętności udzielania pierwszej pomocy.
	- kształtowanie u uczniów umiejętności bezpiecznego i świadomego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie, - nauka zasad bezpieczeństwa w sieci – pogadanki szkolnych specjalistów oraz nauczycieli informatyki i wychowawców klas,
	- kontynuacja badań w celu bieżącego rozpoznawania poczucia bezpieczeństwa u uczniów.
	- inicjowanie procedury Niebieskiej Karty i Standardów Ochrony Małoletnich, - udział pedagoga/pedagoga specjalnego/ psychologa w posiedzeniach grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Bytów.
	- wsparcie nauczycieli przez pracowników niepedagogicznych w monitorowaniu bezpieczeństwa uczniów podczas lekcji.
Wspieranie ucznia w sytuacjach trudnych.	- pomoc w rozwiązywaniu kryzysów życiowych uczniów, m.in. związanych z wyjazdem rodziców za granicę w celach zarobkowych, a także z przemocą w rodzinie, - organizacja pomocy i wsparcia dla uczniów przybyłych z zagranicy – w tym pomoc asystenta międzykulturowego.
	- indywidualne porady i konsultacje dla uczniów i rodziców.

	- inicjowanie procedury Niebieskiej Karty w przypadku zaistnienia podejrzenia przemocy domowej, - udział pedagoga, psychologa w posiedzeniach grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego gminy Bytów.
	- monitoring uczniów pod kątem zabezpieczania ich potrzeb przez rodziców/ opiekunów, - organizowanie działań opiekuńczych uczniom w trudnej sytuacji rodzinnej.
	- organizowanie pomocy uczniom z niepowodzeniami szkolnymi i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz systematyczny monitoring postępów nauce.

Kształtowanie postaw społecznych. Wspieranie rozwoju ucznia.

Zadania	Formy realizacji
Rozpoznanie indywidualnych potrzeb uczniów. **Wyrównywanie szans edukacyjnych.**	- diagnozowanie przyczyn niepowodzeń edukacyjnych uczniów w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej.
	- organizacja klas integracyjnych.
	- organizacja pomocy psychologiczno – pedagogicznej, w tym zajęć dydaktyczno – wyrównawczych i zajęć specjalistycznych, - realizacja zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, terapeutycznych, korekcyjno –kompensacyjnych, logopedycznych, rozwijających uzdolnienia w ramach gminnego projektu „Edukacja Włączająca”.
	- dostosowywanie form i metod nauki do potrzeb uczniów, zgodnie z zaleceniami PPP.
	- stosowanie oceniania kształtującego.
	- organizowanie pomocy psychologicznej uczniom o specjalnych potrzebach edukacyjnych – opracowywanie IPET, WOPFU, praca zespołów nauczycieli.
	- stosowanie aktywnych metod nauczania, wykorzystywanie multimedialnych środków dydaktycznych – w tym Laboratoria Przyszłości oraz korzystanie z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.
	- pobudzanie i rozwijanie kreatywności uczniów, kształtowanie postawy twórczej.
	- nauka planowania i dobrej organizacji pracy własnej, jak również kształtowanie myślenia analitycznego, - rozbudzanie aspiracji życiowych i motywowanie do natki ustawicznej.

Rozwijanie zainteresowań uczniów.	- rozpoznawanie i rozwijanie uzdolnień i zainteresowań uczniów.
	- wdrażanie i kontynuowanie kształcenia interdyscyplinarnego,
	- organizacja zajęć rozwijających uzdolnienia i zainteresowania uczniów – w tym zajęć artystycznych, informatycznych i sportowych, - udział uczniów w życiu kulturalnym szkoły i miasta.
	- promowanie osiągnięć uczniów – eksponowanie prac uczniów w gablotach szkolnych, pracowniach przedmiotowych, na stronie internetowej szkoły, - przygotowanie programów artystycznych na uroczystości szkolne – prezentowanie talentów na forum klasy, szkoły.
	- rozwijanie zainteresowań uczniów na poszczególnych przedmiotach szkolnych, - rozbudzanie aspiracji życiowych, - elementy preorientacji zawodowej.
	- organizacja konkursów artystycznych i przedmiotowych.
Przeciwdziałanie odrzuceniu społecznemu.	- działania integrujące zespoły klasowe – zajęcia integrujące z zastosowaniem ćwiczeń grupowych, wspólne realizowanie wyznaczonych zadań i obowiązków, wspólne wycieczki i imprezy klasowe. - objęcie wsparciem osób nieśmiałych i wycofanych.
	- diagnoza zespołów klasowych – metody socjometryczne.
	- pomoc uczniom mającym problemy z adaptacją w szkole – indywidualne rozmowy z uczniami i rodzicami, integracja zespołów klasowych, - korzystanie z pomocy i wsparcia Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, Sądu Rodzinnego i innych, - organizacja wsparcia materialnego uczniom,
	- udzielanie wsparcia uczniom przybywającym do szkoły z zagranicy, - praca z uczniami z doświadczeniem migracyjnym – opieka asystenta międzykulturowego, - integracja ze społecznością szkolną.
	- informowanie uczniów o osobach udzielających wsparcia i pomocy w szkole - nauczyciele, pedagodzy, psycholog oraz wskazywanie instytucji pomocowych poza szkołą, udostępnianie listy telefonów zaufania.
Rozwijanie umiejętności społecznych i komunikacyjnych uczniów.	- pomoc uczniom mającym problemy z adaptacją w szkole – indywidualne rozmowy z uczniami i rodzicami, pomoc pedagoga, psychologa, poradni psychologiczno – pedagogicznej, - rozwijanie relacji interpersonalnych na poziomie nauczyciel – uczeń, uczeń – uczeń, - uświadamianie uczniom potrzeby rozwijania umiejętności społecznych oraz budowania i podtrzymywania relacji rówieśniczych. - rozwijanie u uczniów empatii i wrażliwości na potrzeby innych, - nauka skutecznego komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi w różnych sprawach.

	- organizacja zajęć mających na celu naukę zachowań asertywnych – umiejętności odmawiania, wskazywanie siły nacisku grupowego, wzmacnianie poczucia wartości i samooceny uczniów.
	- wykorzystywanie literatury terapeutycznej do nauki empatii, akceptacji inności i radzenia sobie z odrzuceniem.
	- podejmowanie działań w kierunku nauki i utrwalania następujących umiejętności społecznych: ✓ alternatywy agresji: radzenie sobie z dokuczaniem, radzenie sobie z własną złością, rozwiązywanie problemów, akceptowanie konsekwencji, unikanie bójek, ✓ nawiązywanie przyjaźni: pozdrawianie, przedstawianie się, rozumienie innych, dołączanie, czekanie na swoją kolej, oferowanie pomocy, zapraszanie do rozmowy, aktywności, pomoc rówieśnicza, ✓ aktywne słuchanie, przerywanie komuś, zadawanie pytań, proszenie o pomoc, działanie według wskazówek.
Kształtowanie postaw społecznych.	- przyswajanie norm i zasad funkcjonowania ucznia w środowisku szkolnym i pozaszkolnym.
	- udział uczniów w akcjach charytatywnych.
	- zaangażowanie uczniów w realną pomoc lokalnej społeczności (np. schroniska, domy seniora).
	- edukacja z zakresu pełnienia ról społecznych – w rodzinie, w szkole i życiu społecznym.
	- organizacja przedsięwzięć profilaktycznych z zakresu: tolerancji, życzliwości, empatii, budowania i dbania o relacje społeczne.
	- kształtowanie właściwych postaw społecznych.
	- wpajanie nawyków kulturalnego zachowania w szkole i poza nią, stosowanie zasad savoir vivru: np. stosowanie powitań, zwrotów grzecznościowych, jak również okazywanie szacunku rówieśnikom i osobom dorosłym.
	-tworzenie „Klasowych Kodeksów Dobrych Manier”- wspólne wypracowanie z uczniami zasad dotyczących kulturalnego zachowania, szacunku do starszych i rówieśników oraz dbałości o mienie szkolne.
	- rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne, oraz postawy proekologicznej (segregowanie śmieci), zbiórka nakrętek, baterii, płyt CD, - udział w akcjach proekologicznych : np. „Sprzątanie świata”, „Sprzątanie gminy”.
	- nauka działania zespołowego i efektywnej współpracy.
	- nauka zasad demokracji – wybory do samorządów klasowych.

Kształtowanie postaw patriotycznych.

Zadania	Formy realizacji
Kształtowanie postawy patriotycznej oraz pielęgnowanie i kultywowanie tradycji narodowych i regionalnych	- zapoznawanie uczniów z postacią i zasługami patrona szkoły.
	- kształtowanie postawy tolerancji i szacunku dla innych narodów, kultur i religii.
	- organizowanie i aktywny udział w imprezach o charakterze rocznicowym, patriotycznym i wyznaniowym (m.in. apele z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja, Święta Niepodległości).
	- organizowanie wycieczek krajoznawczych.
	- wycieczki krajoznawcze do lokalnych miejsc pamięci, muzeów lub instytucji kultury.
	- zapoznanie z historią kraju i regionu. Poznanie polskich legend i tradycji regionalnych.
	- wykonywanie gazetek i wystaw okolicznościowych.
	- kultywowanie tradycji i obyczajów szkolnych: organizacja i udział uczniów w uroczystościach szkolnych, organizowanie apeli, akademii i imprez szkolnych: Andrzejki, Jasełka, Dzień Matki, Dzień Babci itp.
	- kultywowanie tradycji i obyczajów lokalnych.

Współpraca z instytucjami wspierającymi rozwój ucznia.

Zadania	Formy realizacji
Organizacja pomocy dla ucznia znajdującego się w trudnej sytuacji materialnej lub innej trudnej sytuacji losowej.	- współpraca z osobami i instytucjami świadczącymi pomoc społeczną.
	- organizacja pomocy w uzyskaniu wsparcia materialnego i socjalnego.
	- organizacja dożywiania na terenie szkoły (kubek mleka, owoce i warzywa, bezpłatne obiady).
Współpraca z instytucjami zewnętrznymi.	- Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, - Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, - Powiatową Stacją Sanitarno – Epidemiologiczną, - Komendą Powiatową Policji, - Sądem Rejonowym, - Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, - Placówkami oświatowymi z terenu gminy, - Środowiskowym Ośrodkiem Wsparcia POMOST.

X. Treści i działania o charakterze wychowawczo – profilaktycznym dla uczniów klas IV – VIII.

Promocja zdrowego stylu życia.

Zadania	Formy realizacji
Higiena zdrowia psychicznego.	- propagowanie aktywnych sposobów spędzania czasu wolnego: ✓ organizacja popołudniowych zajęć sportowych, ✓ organizacja zawodów i turniejów sportowych, ✓ organizacja zajęć wychowania fizycznego na basenie miejskim, ✓ podejmowanie działań w celu zwiększenia zaangażowania uczniów w zajęcia wychowania fizycznego. - motywowanie uczniów do aktywności ruchowej -wprowadzenie „aktywnych przerw" - organizacja gier i zabaw ruchowych na korytarzach szkolnych lub boiskach podczas przerw.
	- organizowanie i wspieranie działań służących promocji zdrowego stylu życia.
	- wdrażanie do dbałości o higienę pracy (nauki) i wypoczynku (aktywne formy wypoczynku).
	- warsztaty ze szkolnymi specjalistami na temat higieny snu, radzenia sobie ze stresem i technik relaksacyjnych.
	- „Stres pod kontrolą" – nauka technik relaksacyjnych i radzenia sobie z napięciem egzaminacyjnym (dedykowane szczególnie klasom 7–8), - nauka umiejętności wyrażania i rozpoznawania emocji, zachowań asertywnych, akceptacji samego siebie i innch, poznawanie mocnych i słabych stron, - wspieranie dobrostanu i zdrowia psychicznego uczniów.
	- nauka umiejętności uczenia się i organizowania pracy umysłowej, - monitoring uczniów pod kątem zaburzeń emocjonalnych oraz depresyjnych, - wspieranie uczniów, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, - kontynuacja psychoedukacji uczniów i ich rodziców z zakresu radzenia sobie z emocjami i redukcją lęku, niepowodzeniami szkolnymi i stresem egzaminacyjnym, oraz rozpoznawania zaburzeń depresyjnych.

Higiena osobista.	- pogadanki higienistki szkolnej i wychowawców klas z zakresu higieny osobistej i okresu dojrzewania, - realizacja zagadnień podczas zajęć z edukacji zdrowotnej, - indywidualne konsultacje z rodzicami i uczniami dot. w/w problemu i zagadnień dot. okresu dojrzewania.
Zdrowe odżywianie.	- realizacja programów profilaktycznych, - realizacja zagadnień podczas zajęć z edukacji zdrowotnej, - monitoring pod kątem zaburzeń odżywiania – anoreksja, bulimia, nadwaga.
	- psychoedukacja rodziców i uczniów na temat właściwego odżywiania się i zaburzeń odżywiania – pogadanki higienistki szkolnej, wychowawców i specjalistów szkolnych, rozsyłanie informacji poprzez e-dziennik.
	– promowanie zdrowych przekąsek.
	- udział w programie rządowym „Szklanka mleka”, „Owoce i warzywa w szkole”.
	- udział w konkursach o tematyce prozdrowotnej, - przygotowywanie tematycznych gazetek ściennych.
Profilaktyka zdrowotna.	- realizacja zagadnień podczas zajęć z edukacji zdrowotnej, - informowanie uczniów i rodziców o sposobach transmisji wirusów i zakażeń bakteryjnych – promocja szczepień profilaktycznych – WZW, HPV, COVID i innych zgodnie z kalendarzem szczepień, - promowanie aktywności fizycznej jako narzędzia radzenia sobie ze stresem. - Realizacja treści o zdrowiu fizycznym, psychicznym i społecznym na różnych przedmiotach. - Kształtowanie nawyków prozdrowotnych (odżywianie, ruch, sen)

Higiena cyfrowa i bezpieczeństwo w sieci.	- zajęcia na temat krytycznego myślenia, rozpoznawania dezinformacji i bezpiecznego korzystania ze sztucznej inteligencji. - informowanie uczniów i rodziców o FOMO, cyberprzemocy oraz o domowych zasadach korzystania z ekranów. - prezentowanie gazetek ściennych o tematyce higieny cyfrowej - organizacja przedsięwzięcia „ Tydzień dbania o higienę cyfrową” - wdrożenie systemowej zasady *„Smartfon w plecaku”* - spotkania z profilaktykiem policji o odpowiedzialności prawnej nieletnich za zachowania w sieci (zniesławienie, nękanie rówieśników, deepfake). -przestrzeganie przed kontaktami z osobami poznanymi w sieci, - propagowanie wśród uczniów wiedzy na temat grożących w sieci niebezpieczeństw – nauka jak sobie z nimi radzić i do kogo zwracać się w razie potrzeby.
Zapobieganie wadom postawy, chorobom serca i układu ruchu.	- profilaktyka wad postawy poprzez dostosowanie miejsca pracy ucznia do jego wzrostu (pomiary wzrostu oraz wysokości podkolanowej, dopasowanie odpowiednio wysokiego krzesła i stolika), - działania profilaktyczne podczas zajęć sportowych – w tym zajęcia na basenie miejskim, - edukacja o prawidłowej postawie ciała podczas siedzenia, pisania, noszenia plecaka.

Bezpieczeństwo w szkole i poza nią. Profilaktyka zachowań ryzykownych.

Zadania	Formy realizacji
Zapobieganie przemocy i zachowaniom agresywnym.	- przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej oraz pomoc w przeżywanych kryzysach, - zintensyfikowanie ilości działań i zajęć edukacyjnych o tematyce przemocy rówieśniczej i przemocy domowej wśród uczniów, -„Tydzień przeciwdziałania przemocy rówieśniczej” - pogadanki wychowawców i szkolnych specjalistów, gazetki informacyjne.

	- profilaktyka przemocy rówieśniczej - uświadamianie konsekwencji wynikających ze stosowania przemocy dla sprawcy i ofiary, - uwrażliwianie świadków przemocy na potrzebę wsparcia ofiary, nauka udzielania pomocy ofiarom - edukacja z zakresu procedury Niebieskiej Karty, - edukacja uczniów i rodziców dotycząca procedur wynikających ze Standardów Ochrony Małoletnich.
	- prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych z proponowanej tematyki: ✓ nauka asertywności, ✓ radzenie sobie ze stresem (np. techniki relaksacyjne), ✓ umiejętność rozwiązywania konfliktów, ✓ zapobieganie cyberprzemocy, ✓ nauka radzenia sobie z trudnymi emocjami i przeciwdziałania agresji rówieśniczej.
	- realizacja wybranych programów z profilaktyki zachowań agresywnych i przemocy wśród uczniów – stosownie do potrzeb uczniów i zespołów klasowych,
	- prowadzenie indywidualnych oddziaływań pedagogiczno – psychologicznych mających na celu rozładowanie konfliktów wśród uczniów – radzenia sobie ze złością i gniewem, - nauka konstruktywnych sposobów rozwiązywania konfliktów rówieśniczych.
	- prowadzenie zajęć sportowych obniżających napięcie emocjonalne i kształtujących umiejętność współpracy i czystej rywalizacji między uczniami.
	- edukowanie uczniów z zakresu edukacji prawnej, dotyczących m.in. konsekwencji prawnych stosowania różnych form przemocy i zachowań ryzykownych (np. pogadanki z policjantem).
	- „Skrzynka zaufania” - uruchomienie fizycznej lub cyfrowej anonimowej skrzynki na sygnały o problemach rówieśniczych – obsługiwana przez szkolnych specjalistów.
	- prowadzenie działań promujących używanie kulturalnego słownictwa i przeciwdziałanie wulgaryzmom, - wzmocnienie działań wychowawczych kształtujących kulturę osobistą uczniów, nauka zasad savoir-vivre i szacunku dla innych osób.

Profilaktyka uzależnień	- prowadzenie działań profilaktycznych , kampanii edukacyjnej (pogadanki, plakaty, wiadomości na e-dzienniku) z proponowanej tematyki: ✓ ostrzegającej przed szkodliwością napojów energetycznych, e-papierosów oraz restrykcyjnych diet, ✓ uzależnienia od alkoholu, ✓ uzależnienia od środków zmieniających świadomość – w tym dopalaczy, ✓ nadużywanie leków, ✓ konsekwencje zdrowotne, społeczne i ekonomiczne uzależnień. - psychoedukacja z zakresu mechanizmu powstawania uzależnień.
	- realizacja działań profilaktycznych dotyczących zagrożeń uzależnień behawioralnych – uzależnienia od Internetu i gier komputerowych.
	- realizowanie wybranych programów profilaktycznych (np. „Debata, „Cukierki" i inne) – stosownie do potrzeb uczniów i zespołów klasowych.
	- nauka zachowań asertywnych w sytuacji namawiania do zażywania substancji psychoaktywnych – wzmacnianie poczucia własnej wartości i pewności siebie, - wzmacnianie pewności siebie u uczniów przy podejmowaniu decyzji związanych z zachowaniami ryzykownymi.
	- udział uczniów w spektaklach profilaktycznych – w miarę możliwości organizacyjnych oraz dostępnej oferty.
	- uświadamianie rodzicom znaczenia kontroli rodzicielskiej nad limitem czasu, jaki spędzają dzieci przed komputerem, treściami przeglądanymi w Internecie i sposobu funkcjonowania ich dziecka w sieci, w tym rozmowy na temat „hejtu".
Bezpieczeństwo uczniów	- zapoznawanie uczniów z regulaminami i procedurami dotyczącymi bezpieczeństwa w szkole, w tym regulaminami pracowni i wycieczek szkolnych.
	- kontynuacja działań zapewniających bezpieczeństwo uczniów w szkole (organizacja pracy szkoły – pełnienie dyżurów przez nauczycieli, monitoring), - działania zapobiegające opuszczaniu terenu szkoły przez uczniów, - wsparcie nauczycieli przez pracowników niepedagogicznych w monitorowaniu bezpieczeństwa uczniów podczas lekcji.

	-zapoznawanie uczniów i rodziców z treściami zawartymi w Standardach Ochrony Małoletnich obowiązującymi w szkole.
	- propagowanie bezpiecznego zachowania na ulicy, w miejscach publicznych i w szkole oraz podczas gier i zabaw ruchowych, - pogadanki na temat bezpiecznych wakacji i ferii.
	- utrwalanie umiejętności udzielania pierwszej pomocy.
	- nabywanie umiejętności w obszarze edukacji komunikacyjnej – uzyskanie karty rowerowej (od klasy IV).
	- kształtowanie u uczniów umiejętności bezpiecznego i świadomego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie, - nauka zasad bezpieczeństwa w sieci – pogadanki szkolnych specjalistów oraz nauczycieli informatyki i wychowawców klas.
	- monitoring poczucia bezpieczeństwa u uczniów.
	- omawianie zagadnień z zakresu przemocy rówieśniczej i w rodzinie – uwarunkowania prawne, „NK”.
	- indywidualne porady i konsultacje dla uczniów i rodziców ze specjalistami szkolnymi oraz nauczycielami.
	- inicjowanie procedury Niebieskiej Karty i procedury Standardów Ochrony Małoletnich – podejrzenie sytuacji przemocowych w rodzinie i na terenie placówki, - udział pedagoga/pedagoga specjalnego/ psychologa w posiedzeniach grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Bytów.
	- organizowanie pomocy i działań opiekuńczych uczniom w trudnej sytuacji rodzinnej. Kontakt z instytucjami pomocowymi, - tworzenie przyjaznej i bezpiecznej atmosfery w środowisku szkolnym, - objęcie wsparciem dzieci nieśmiałych i wycofanych.
	- organizowanie pomocy uczniom z niepowodzeniami szkolnymi i ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz systematyczny monitoring postępów w nauce.

Wspieranie ucznia w sytuacjach trudnych	- pomoc w rozwiązywaniu kryzysów życiowych uczniów, m.in. związanych z wyjazdem rodziców za granicę w celach zarobkowych, a także z przemocą w rodzinie, - organizacja pomocy i wsparcia dla uczniów przybyłych z zagranicy – w tym pomoc asystenta międzykulturowego.
	- indywidualne porady i konsultacje dla uczniów i rodziców.
	- inicjowanie procedury Niebieskiej Karty w przypadku zaistnienia podejrzenia przemocy domowej, - udział pedagoga, psychologa w posiedzeniach grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego gminy Bytów.
	- monitoring uczniów pod kątem zabezpieczania ich potrzeb przez rodziców/ opiekunów, - organizowanie działań opiekuńczych uczniom w trudnej sytuacji rodzinnej.
	- organizowanie pomocy uczniom z niepowodzeniami szkolnymi i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz systematyczny monitoring postępów nauce.

Kształtowanie postaw społecznych. Wspieranie rozwoju ucznia.

Zadania	Formy realizacji
Rozpoznanie indywidualnych potrzeb uczniów. **Wyrównywanie szans edukacyjnych.**	- diagnozowanie uczniów z niepowodzeniami edukacyjnymi w poradni psychologiczno – pedagogicznej.
	- organizacja klas integracyjnych.
	- stosowanie oceniania kształtującego.
	- organizacja pomocy psychologiczno –pedagogicznej uczniom - w tym zajęć dydaktyczno – wyrównawczych i zajęć specjalistycznych, - realizacja zajęć dydaktyczno – wyrównawczych, terapeutycznych, korekcyjno – kompensacyjnych, logopedycznych, rozwijających uzdolnienia, z doradztwa zawodowego w ramach gminnego projektu: „Edukacja Włączająca”.
	- dostosowywanie form i metod nauki do potrzeb uczniów, oraz zgodnie z zaleceniami PPP.
	- organizowanie pomocy psychologicznej uczniom o specjalnych potrzebach edukacyjnych – opracowywanie IPET, WOPFU, praca zespołów nauczycieli.

	- stosowanie aktywnych metod nauczania, wykorzystywanie multimedialnych środków dydaktycznych – w tym Laboratoria Przyszłości oraz korzystanie z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.
	- nauka umiejętności uczenia się, planowania i właściwej organizacji pracy własnej.
	- obserwacja stanu psychofizycznego uczniów. Wyłanianie uczniów z symptomami lęku, poczucia zagrożenia, w kryzysie emocjonalnym, - monitoring pod kątem symptomów zaburzeń depresyjnych.
Rozwijanie zainteresowań uczniów	- rozpoznawanie i rozwijanie uzdolnień i zainteresowań uczniów.
	- wdrażanie i kontynuowanie kształcenia interdyscyplinarnego.
	- organizacja zajęć rozwijających uzdolnienia i zainteresowania uczniów, w tym zajęć artystycznych i sportowych, - realizacja gminnego projektu „Edukacja Włączająca”, - wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów.
	- promowanie osiągnięć uczniów – eksponowanie prac uczniów w gablotach szkolnych, pracowniach przedmiotowych, na stronie internetowej szkoły, - przygotowanie programów artystycznych na uroczystości szkolne – prezentowanie talentów na forum klasy, szkoły.
	- organizacja konkursów przedmiotowych na różnych szczeblach.
	- rozwijanie zainteresowań uczniów na poszczególnych przedmiotach szkolnych. Rozbudzanie aspiracji życiowych.
	- wykorzystywanie pomocy naukowych z programu „Laboratoria przyszłości”, - praca projektowa- rozwijanie samodzielności, kreatywności i umiejętności pracy w zespole.
	- rozwijanie umiejętności rozpoznawania własnych uzdolnień i mocnych stron, - rozbudzanie aspiracji życiowych, motywowanie do nauki, rozwijania umiejętności i zainteresowań.
	- udział uczniów w życiu kulturalnym szkoły i miasta.
Decyzje edukacyjno – zawodowe	- podnoszenie efektów kształcenia poprzez uświadamianie znaczenia edukacji, realizowania aspiracji życiowych, zdobycia zawodu i wykształcenia, - zajęcia z doradztwa zawodowego: - ukierunkowywanie uczniów w wyborze zawodu, - przygotowanie uczniów do świadomego wyboru

	ścieżki kształcenia ponadpodstawowego, - promocja nowej oferty kształcenia wypracowanej we współpracy z branżami, - wycieczki do lokalnych zakładów pracy i centrów kształcenia zawodowego, - udział uczniów klas ósmych w „targach pracy”.
Przeciwdziałanie odrzuceniu społecznemu	- pomoc uczniom mającym problemy w relacjach z grupą rówieśniczą w szkole – indywidualne rozmowy z uczniami i rodzicami, organizacja oddziaływań wychowawczych, integracja zespołów klasowych, - korzystanie z pomocy i wsparcia Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, Sądu Rodzinnego i innych, - organizacja wsparcia materialnego uczniom.
	- udzielanie wsparcia uczniom przybywającym do szkoły z zagranicy, - praca z uczniami z doświadczeniem migracyjnym – opieka asystenta międzykulturowego, - integracja ze społecznością szkolną.
	- działania integrujące zespoły klasowe- zajęcia integrujące z zastosowaniem ćwiczeń grupowych, wspólne realizowanie wyznaczonych zadań i obowiązków, wspólne wycieczki i imprezy klasowe, - objęcie wsparciem osób nieśmiałych i wycofanych, - psychoedukacja na temat roli i znaczenia nawiązywania i utrzymywania relacji społecznych, w tym z rówieśnikami.
	- diagnoza zespołów klasowych – metody socjometryczne.
Rozwijanie umiejętności społecznych i komunikacyjnych uczniów	- pomoc uczniom mającym problemy z adaptacją w szkole – indywidualne rozmowy z uczniami i rodzicami, pomoc pedagoga, psychologa, poradni psychologiczno – pedagogicznej, - rozwijanie relacji interpersonalnych na poziomie nauczyciel – uczeń, uczeń – uczeń, - uświadamianie uczniom potrzeby rozwijania umiejętności społecznych oraz budowania i podtrzymywania relacji rówieśniczych. Rozwijanie u uczniów empatii i wrażliwości na potrzeby innych.
	Podejmowanie działań w kierunku nauki i utrwalania umiejętności społecznych: - radzenie sobie z pominięciem, dokuczaniem i odrzucaniem; - nauka nawiązywania przyjaźni; - nauka konstruktywnych sposobów rozwiązywania konfliktów; - nauka tolerancji, szacunku, poszanowania praw innych itp.; - radzenie sobie z niepowodzeniami szkolnymi; - nauka odpowiedzialności i obowiązkowości.

	- szkolna akcja wzajemnego przekazywania pozytywnych komunikatów i nauki komplementowania rówieśników.
	- kształcenie umiejętności wyrażania własnego zdania z poszanowaniem granic innych osób.
	- nauka asertywności – umiejętności odmawiania i radzenia sobie z presją środowiska rówieśniczego w kontekście zachowań ryzykownych, umiejętności rozwiązywania konfliktów.
Kształtowanie postaw społecznych	- udział uczniów w akcjach charytatywnych i w wolontariacie. - zaangażowanie uczniów w realną pomoc lokalnej społeczności (np. schroniska, domy seniora).
	- wdrażanie uczniów do przestrzegania norm i zasad właściwego funkcjonowania w środowisku szkolnym i pozaszkolnym.
	- organizacja przedsięwzięć profilaktycznych z zakresu: tolerancji, życzliwości, empatii, budowania i dbania o relacje społeczne.
	- wpajanie nawyków kulturalnego zachowania w szkole i poza nią, stosowanie zasad savoir vivru: np. stosowanie powitań, zwrotów grzecznościowych, jak również okazywanie szacunku rówieśnikom i osobom dorosłym.
	-tworzenie „Klasowych Kodeksów Dobrych Manier”- wspólne wypracowanie z uczniami zasad dotyczących kulturalnego zachowania, szacunku do starszych i rówieśników oraz dbałości o mienie szkolne.
	- rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne, oraz postawy proekologicznej (segregowanie śmieci), zbiórka nakrętek, baterii, płyt CD, - udział w akcjach proekologicznych np. „Sprzątanie świata”, „ Sprzątanie gminy”.
	- nauka działania zespołowego, efektywnej współpracy, umiejętności słuchania innych i rozumienia i szanowania ich poglądów.
	- wdrożenie systemu „Koleżeńskiej Pomocy” – parowanie uczniów starszych lub lepiej radzących sobie z rówieśnikami potrzebującymi wsparcia w nauce czy adaptacji.
Rozwijanie samorządności uczniowskiej	- wybory do samorządów klasowych.
	- wybór samorządu szkolnego i praktyczne stosowanie procedur ordynacji wyborczej.
	- aktywna współpraca samorządu uczniowskiego z opiekunem i dyrekcją szkoły oraz nauczycielami.
	- kształtowanie u uczniów poczucia odpowiedzialności za funkcjonowanie szkoły i możliwość wpływu na organizację jej pracy.

Kształtowanie postaw patriotycznych

Zadania	Formy realizacji
Kształtowanie postawy patriotycznej oraz pielęgnowanie i kultywowanie tradycji narodowych i regionalnych	- poznawanie polskiej i europejskiej kultury, - organizacja wycieczek edukacyjnych i krajoznawczych oraz do miejsc pamięci narodowej, **- w**ycieczki krajoznawcze do lokalnych miejsc pamięci, muzeów lub instytucji kultury.
	- kształtowanie szacunku do tradycji i symboli narodowych i regionalnych oraz kształtowanie świadomości narodowej.
	- działania przybliżające sylwetkę patrona szkoły.
	- zapoznawanie uczniów z historią i kulturą kraju i regionu, - poznanie polskich bohaterów narodowych, tradycji regionalnych (lokalnych).
	- wykonywanie gazetek i wystaw okolicznościowych.
	- kultywowanie tradycji i obyczajów szkolnych: organizacja i udział uczniów w uroczystościach szkolnych, organizowanie apeli, akademii i imprez szkolnych: Dzień Niepodległości, Święto Konstytucji Trzeciego Maja, Andrzejki, Jasełka, itp.
	- kształtowanie postawy tolerancji i szacunku dla innych narodów, kultur i religii.

Współpraca z instytucjami wspierającymi rozwój ucznia

Organizacja pomocy dla ucznia znajdującego się w trudnej sytuacji materialnej lub innej trudnej sytuacji losowej	- współpraca z osobami i instytucjami świadczącymi pomoc społeczną.
	- organizacja pomocy w uzyskaniu wsparcia materialnego i socjalnego.
	- organizacja dożywiania na terenie szkoły (bezpłatne obiady, kubek mleka, owoce i warzywa).
Współpraca z instytucjami zewnętrznymi	- Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, - Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, - Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną, - Komendą Powiatową Policji, - Sądem Rejonowym, - Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, - Placówkami oświatowymi z terenu gminy, - Środowiskowym Ośrodkiem Wsparcia POMOST.

XI. Zasady ewaluacji Programu Wychowawczo – Profilaktycznego

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo – profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- analizę dokumentacji,
- przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- rozmowy z rodzicami,
- wymianę spostrzeżeń wychowawców i nauczycieli,
- analizy przypadków.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. Ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego powołany przez dyrektora. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana rada pedagogiczna i rada rodziców.

Szkolny Program Wychowawczo – Profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkoły w dniu 10.09.2026 r.